

SLOVENSKI NAROD

znaja vsak dan popoldne, izvenredne in praznike. — Inerati do 30 peti vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inerati peti vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica šte. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 60, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob novocestni, Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10561.

Ali bodo sankcije uspele?

Skupščina Društva narodov je včeraj sklenila izvajanje sankcij proti Italiji — Če ne dobe nadomestila, bo ukinitev izvoza v Italijo za mnoge države pomenila poostritev gospodarske krize

Zeneva, 11. oktobra. r. V plenumu Društva narodov je bila včeraj končana razprava o sankcijah proti Italiji. Na včerajšnji dopoldanski seji je najprej italijanski delegat baron Alois protestiral proti postopanju Društva narodov, ki hoče izvajati najstrožje določbe pakta Društva narodov proti Italiji, med tem ko proti drugim kršiteljem mednarodnih obveznosti ni gnilo niti s prstom. Omenjal je primer Japonske in Kitajske zaradi Mandžurije, vojno med Bolivijo in Paragvajem in postopanje Nemčije, kjer je ostalo Društvo narodov docela po strani. Sedaj pa hoče ovirati civilizatorično delo Italije v Abesiniji.

Francoski ministrski predsednik Laval je v kratkem govoru pojasnil stališče Francije, ki hoče ostati dosledna in zvesta Društvu narodov. Zaveda se velike odgovornosti, toda spoštovanje pakta Društva narodov, ki je vrhovni zakon miru, nalaga dolžnost. Upa pa še vedno, da bo prišlo do poravnave.

Angleški minister Eden je v svojem govoru obsežno orisal stališče svoje vlade in poudarjal, da ima Društvo narodov dve nalogi: prvi mora preprečiti vojno, in drugič, ako to ne uspe, da nastopi proti napadalcu z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago. Ta primer je sedaj nastopil in zato je odločno za izvajanje sankcij.

Govorilo se na to še švicarski delegat, ki je opozarjal na nevtralnost Švice, zastopnik Haitija, ki je zahteval zaščito za Abesinijo, zastopnik Mehike, ki je izjavil, da se ne smejo priznati nikake spremembe, nastale zaradi italijanskega vpada v Abesinijo.

Na popoldanski seji sta zastopnika Čila in Venezuele izjavila, da se strinjata s sankcijami v imenu Male antante je podal izjavo zastopnik Jugoslavije dr. Pušić, ki je podprl brezposojno zvestobo do Društva narodov. Enaka izjava je v imenu Balkanske zveze podal grški delegat Maximos. Pred prehodom na glasovanje o resoluciji je italijanski delegat ponovno stavil zahtevo, naj se Abesinija izključi iz Društva narodov. Njegova zahteva pa je bila soglasno odklonjena in nato z 51 proti 1 glasu sprejeta resolucija, ki odobrava sankcije in predvideva ustanovitev posebnega odbora, ki naj dočla obseg in način sankcij proti Italiji. Tudi drugi državam

London, 11. oktobra. tr. V zvezi s sankcijami in izraženi misli nekega nekaterih držav, ki bi bile z ustavitvijo izvoza v Italijo hudo prizadete, je angleška vlada pokrenila akcijo, ki gre za tem, da se vsem takim prizadetim državam zagotovi druga tržišča. Med Londonom in Parizom se vrše o tem obširni razgovori. Gre zlasti za prevoz izvoza iz agrarnih držav, ki bi v Italiji izgubile svojega največjega odjemalca.

Ameriški dar Abesiniji

New York, 11. oktobra. b. Neznani Američani so podarili abesinskemu cesarju dve letali. Plačali bodo tudi stroške za prevoz letal ki so sedaj še v New Yorku.

Pomoč abesinskemu Rdečemu križu

Stockholm, 11. oktobra. o. Švedska vlada je dovolila nacionalnemu odboru Rdečega križa, da odpošlje v Abesinijo svojo misijo, ki bo organizirala bolnišniško službo na bojiščih.

Francoska misija Rdečega križa je že odpotovala v Abesinijo. S seboj je vzela velike količine sanitetnega materiala.

Haag, 11. oktobra. AA. Kraljica Viljmina in prestolonaslednica Julijana sta podarili po tisoč goldinarjev v ustanovni sklad abesinskega Rdečega križa.

Italijanska špijonaža na Malti

London, 11. oktobra. AA. Z Malte poročajo, da je policija aretirala nekega italijanskega in nekega angleškega državljana, ki so ju osumili volunstva in korist Italije. V zvezi s tem so oblasti izvršile preiskave v uradih nekih paroplovnih družb, ki imajo zveze z Italijo. Več ljudi je bilo zaslišanih med njimi tudi nek izredni agent iz Valette. Policijski poziv je agenta tako vznemiril, da ga je, čim je prispejal v policijski urad zadela kap.

Malta, 11. oktobra. AA. Po odredbi vlade so bili izgnani iz Malte direktor italijanske letalske agencije Naselli nekaj italijanskih inženirjev in več drugih oseb.

Plenarna skupščina Društva narodov je včeraj po celodnevni razpravi odobrila vse dosedanje sklepe sveta Društva narodov ter se z 51 proti 1 glasu izrekla za izvajanje sankcij proti Italiji v smislu določb pakta Društva narodov. Ta usodni sklep Društva narodov je danes predmet komentarjev vsega sveta. Pojavljajo pa se dvomi, ali se bodo sklenjene sankcije, ki bodo predvsem gospodarskega značaja, mogle uspešno izvajati, ker imajo mnoge države resne pomisleke. Avstrija in Madžarska sta že na seji Društva narodov izjavili, da zaradi svojih odnosov do Italije in zaradi svojih gospodarskih interesov ne moreta nastopiti proti Italiji. Švica hoče ohraniti svojo nevtralnost. Z mnogoge druge manjše države pa bi pomenile gospodarske sankcije, ki bi obstajale v prepovedi izvoza v Italijo, poostritev gospodarske krize. Anglija in Francija razpravljata sedaj o tem, kako bi se tem državam dalo nadomestiti za izgubljeni italijanski trg. Način, kako se bodo izvajale sankcije, bo določil poseben odbor, v katerem naj bi bile zastopane vse članice Društva narodov razen Italije in Abesinije.

Z veliko napetostjo pričakujejo sedaj, kako bo na včerajšnje sklepe Društva narodov reagirala Italija. Več ko verjetno je, da bo izstopila iz Društva narodov. Mogoče pa je tudi, da si bo še premislila in skušala na drug način parirati ta udarec. Jutri se bo sestal veliki fašistični svet, da o tem sklepa.

Na abesinskih bojiščih se med tem nadaljujejo manjši boji. Na obeh straneh se mrzlično pripravljajo na odločen spopad. Sklep Društva narodov daje Abesini močno moralno oporo in z ukinitvijo prepovedi izvoza orožja v Abesinijo je njen položaj znatno olajšan.

Italija se pripravlja za izstop iz DN

Naj se zgodi karkoli, zmagovitega prodiranja v Abesinijo ne bo opustila

Rim, 11. oktobra. b. Medtem ko se v Zenevi pripravljajo najvažnejši sklepi v sporu med Italijo in Abesinijo, objavlja poročila »Giornale d'Italia« poslednje svrilo Društva narodov, v katerem pravi, da prognoze za bodočnost niso več težke. Gospodarske sankcije bodo uvedene proti vsaki pravici in proti vsaki logiki. Če bodo te sankcije mile, jih bo Italija preneha z disciplino in poštovanostjo, če pa bodo trde in zlonamerne, bo Italija zapustila Društva narodov. Gotovo pa je, da Italija ne bo prekinila svojega pohoda v Abesinijo, kajti padec Adue je samo prva eta pa njenega zmagovitega prodiranja.

V rimskih političnih krogih prevladuje vedno bolj prepričanje, da se Italija pripravlja na izstop iz DN, čim je plenum sklenil sankcije proti njej. Obenem zatrjujejo, da bo skušal Mussolini ponovno pričeti neposredna diplomatska pogajanja z Anglijo in Francijo na osnovi pogodbe iz 1906.

Ogorčenje v Italiji

Velike demonstracije proti Društvu narodov in Angliji po vsej Italiji — Splošna zahteva je, naj Italija izstopi iz Društva narodov

Rim, 11. oktobra. tr. Vest, da je Društvo narodov skoro soglasno sklenilo izvajanje sankcij proti Italiji in odklonilo italijanski predlog po izključitvi Abesinije iz Društva narodov, je bila objavljena po radiju, v večjih mestih pa s posebnimi izdajami. Izjavila je v vseh fašističnih krogih silno ogorčenje. V Rimu, Milanu, Trstu, Genovi in drugih večjih mestih je prišlo do velikih demonstracij proti Društvu narodov in proti Angliji. V povorkah, ki so prirejale manifestacije Mussoliniju, so nosili napise: Proč z društvom za zaščito angleških interesov! Italija mora takoj izstopiti iz Društva narodov! in slično. Razni govorniki so navduševali množice za netrpno borbo proti Abesiniji in vsem njenim zaščitnikom.

Listi v svojih komentarjih ostro izpostavljajo enostransko postopanje Društva narodov in prikazujejo Italijo kot žrtov angleških intrig. »Giornale d'Italia« pravi, da je Društvo narodov s tem svojim sklepom zapletilo svojo usodo. Italija pa tudi ne bo nikdar pozabila, da je vse to delo Anglije. Prišlo bo tudi čas, ko bo Italija vrnila mlo za drago. Slično pišejo tudi drugi listi. Soglasno zahtevajo, naj Italija takoj izstopi iz Društva narodov. Z napetostjo pričakujejo sklepov velikega fašističnega sveta, ki se bo sestal jutri dopoldne.

Kaj bo storila Nemčija?

Brez sodelovanja Nemčije bi bile sankcije brezuspešne — Zato ponuja Anglija Nemčiji velike ugodnosti, ako podpre njeno akcijo proti Italiji

London, 11. oktobra. tr. Stališče, ki sta ga zavzeli v pogledu sankcij proti Italiji Avstrija in Nemčija, je izjavilo v londonskih krogih veliko ogorčenje. Ni bila sicer nikakoli tajnost, da se Avstrija in Madžarska kot zaveznici Italije ne bosta preveč izpostavljala in ogrevali za to akcijo, vendar pa se glede na to, da ta ko Avstrija, kakor Madžarska živi skoraj izključno na račun Društva narodov in da se imata samo ženevski ustanovi zahvaliti, da eploh še obetata, pričakovati, da se bosta močje pokorili sklepom, ki bodo sprejeti v Zenevi. Sprito stališča pa, ki sta ga zavzeli, izjavljajo sedaj v londonskih krogih, da se bo Anglija odzela popolnoma enostranskemu na avstrijskem in madžarskem vprašanju ter preprečila obojestranski napad.

Mnogo večjo važnost poudarja v Londonu za zadržanje Nemčije. Nemčija ni več članica Društva narodov in za to se nj. sklopi Društva narodov niso obvezni. Iz komentarjev nemškega tiska o stališču Avstrije pa se da sklepati, da Nemčija ne mudi izvajati sankcij proti Italiji, marveč izkoristi konjunkturo in prodač Italiji čim več svojega blaga. Baš

sko ji je več, da ostane Avstrija nevtralna, ker bi bil v nasprotnem primeru nemogoč prevoz blaga iz Nemčije v Italijo.

Angleški ministri so imeli v zvezi s tem včeraj dolga konferenca. Kakor se domneva, so razpravljali o tem, kako bi pridobili Nemčijo za sodelovanje pri sankcijah. Angleška vlada že par dni tem vodi o tem razgovore s nemškimi poselniki v Londonu. Anglija je pripravljena dati Nemčiji velike posejilo, ter kriti vse škodo, ki bi jo imela zaradi izvajanja sankcij proti Italiji. Zahteva pa, da Nemčija

ne samo ustavi vsak tovar v svojo maršev potjo v sredozemsko morje tudi svoje vojne ladje, ki bi morale v pristanišče spopada pristati na pomoč angleški mornarici. Anglija si hoče s tem zagotoviti hrbet in prepričati, da bi Nemčija izkoristila priliko ter izzvala nove zapletilije v Evropi. V Londonu se nadejajo, da bo Nemčija sprejela angleške ponudbe, ki so za Nemčijo zelo ugodne. V Berlinu pa tudi upajo, da bo v zvezi s tem lahke v najkrajšem času rešiti avstrijske vprašanje v smislu nemških želja.

Italijani bodo še danes bombardirali Addis Abebo

Abesinska prestolnica je po večini že izpraznjena

London, 11. oktobra. r. Listi poročajo iz Addis Abebe, da je italijanski konzul včeraj popoldne z vsem svojim osebnim zapustil prestolnico Abesinije in odpotoval. Džibuti. v Addis Abebe, pričakujejo, da bodo Italijani 20 ur po odhodu italijanskega poštarnika, to je v času, ko bo zapustil Abesinsko ozemlje, iz zraka bombardirali Abesinijo. Tuja posadstva so zapustili svoje vlade naj hitreje, naračajo v Rimu, da Italijani ne bi bombardirali poštarnika, poslaništva. Obelavljajo v Addis Abebi mrzlično gradi zavetstva proti zračnim napadom. Vse vremenice imajo se že pripraviti na varne, tako da bodo Italijani obelavljali in prazne vojske. Tudi vse važne uradne pisne so pripravili v varne postojanke, ki so zgrajene na raznih krajih.

Italijanski zaščitni ukrepi

Rim, 11. oktobra. AA. Poročajo, da je Italija poslala v Nemčijo 2.5 milijarde lir v zlatu da se tako zavaruje pred gospodarskimi in finančnimi sankcijami DN. Uradni krogi te vesti niti ne potrjujejo, niti ne demantirajo. Tuji listi zatrjujejo, da je ta denar določen za nabavo raznega blaga v Nemčiji. Finančni krogi so vest sprejeli zelo skeptično.

Italijanski konzul ujet

London, 11. oktobra. r. Reuter poroča iz Addis Abebe, da je res Sejuma, po veljnih severne abesinske fronte, pridr-

žal italijanskega konzula v Addis Abebi, g. Strattja kot talca.

Ameriška sanitetna pomoč Abesiniji

Washington, 11. oktobra. AA. Ameriški Rdeči križ je izdal poziv vsem svojim 3.700 podopornikom, naj prispevajo za ameriško misijo, ki bo v kratkem odpotovala v Abesinijo. Predsednik Rdečega križa admiral Grayson je glede na to izjavil, da ameriški Rdeči križ ne bo sodeloval neposredno na abesinski fronti, nego v zaledju, poudaril pa je, da bo organizacija prisločila na pomoč tudi Italiji, če se bo pokazala potrebna.

Italijanski prostovoljci

Rim, 11. oktobra. b. V Sabaudu je prispele več skupin inozemskih Italijanov, ki so se prijavili kot prostovoljci za vojno v vzhodni Afriki. Skupine so prišle iz Pariza.

Pregled angleške vojske v Aleksandriji

Aleksandrija, 11. oktobra. AA. Danes je po Aleksandriji defiliralo okrog 10.000 angleških pomorskih strelcev in vojakov, polovica angleške vojske, ki je obrana v Aleksandriji zaradi italijansko-abesinskega spora. Defileju so prisostvovali egiptovski ministrski predsednik, angleški vrhovni komisar ter vrhovni poveljnik angleške mornarice.

Grški kralj se vrača

Po izvršenem monarhističnem prevratu se pozvali bivšega grškega kralja Jurija, naj se čimprej vrne v domovino

Atene, 11. oktobra. r. V Grčiji je včeraj prišlo do nenadnih in dalekosežnih izpremenb. Monarhisti, ki so po ponesrečenem Venizelosovem puču meseca marca stalno ridovali, so vedno odločnejše zahtevali, naj se ukine republika in brez plebscitia proglašijo monarhija. Tema inaziranj se je pridružila tudi vojska. Posebno odposlanstvo vojske je včeraj posetilo predsednika republike in mu sporočilo to zahtevo. Predsednik vlade Tsaldaris se je uklonil tej zahtevi in podal ostavko celotne vlade. Novo vlado je sestavili dosedanjí vojni minister general Kondilis. V njegovi vladi so izključno monarhisti. Včeraj popoldne so se sestala velika narodna skupščina, ki je proglasila obnovo monarhije in ukinitev republike. Do povratka kralja Jurija bo general Kondilis kraljev namestnik. Vest o tej spremembi je bila v vsej Grčiji sprejeta z velikim zadovoljstvom.

Atene, 11. oktobra. tr. Ukinitev republikanskega režima in obnova monarhije je bila takoj brzojavno sporočena bivšemu grškemu kralju Juriju, ki se mudi v Londonu. General Kondilis mu je obenem sporočil v imenu grškega naroda, naj se čimprej vrne v domovino. Plebscit, ki bo 3. novembra, bo samo formalna potrditev sklepa Velike narod-

ne skupščine. Po zadnjih vesteh je kralj Jurij s svojim spremstvom že odpotoval

iz Londona in ga že v par dneh pričakujejo v Grčiji, kjer mu bodo priredili slavno slavnostno sprejemo.

Nemški škof aretiran

Meisenski škof Peter Legge je bil včeraj aretiran zaradi tihotapstva valut in prepejan v berlinske zapore

Berlin, 11. oktobra. r. Danes je bil objavljen uradni komunik o aretaciji meisenskega škofa. Včeraj so ga aretirali na zahtevo državnega tožilstva v Berlinu, ki ga obtožuje tihotapstva valut na škodo države. S tem se je pregrešil zoper zakon proti begu kapitala in bo obtožen narodnega izdajstva. To je prvi primer, da so zaprli škofa. Škof Legge je bil ustavljen še leta 1932 in je na glasu kot hud nasprotnik narodnih socialistov. V vseh dosedanjih pro-

cesih, ki so se vršile proti duhovnikom zaradi tihotapstva, so bile izrečene sode od 2 do 20 let ječe.

Borzna poročila.

Ingoskeke berze
Curih, 11. oktobra. Borsar 1. Paris 20,235 London 15,076 New York 347,136. Br. 1. 61,726. Milan 26. Madrid 41,925. Amsterdam 208. Berlin 123,65. Dunaj 57,20. Praga 12,74. Varšava 57,77. Buda- rešča 208.

Zanimivo planinsko predavanje

Snoči se je nam predstavila znamenita alpinistka gospa Ana Escherjeva

Ljubljana, 11. oktobra.

SPD je večer otvorilo ciklus predavanj v zimski sezoni in kot prvo nam je predstavilo alpinistko in plezalko gospo Ana Escherjevo. Gospa je hčerka tovarnarja Glanzmanna iz Trbiča. Kot soproga švedskega konzula živi pozimi v Aleksandriji, poleti pa pridno pleza po gorskih velikanih. Simpatično predavateljico je predstavila občinstvo dr. Brilej, naglašujoč, da je prebivala in preplezala malone vse Alpe, Pireneje in druga velika pogorja, tako Olimp na Grškem, Sinaj v Afriki itd. Napravila je v družbi Angela Dibona, Luigi Apollonia Emilia Comocia, Ignazia Dibona, Jožeta Lipovca ter ide Mally več prvenstvenih tur po premaganih stenah, ki so veljale za nedostopne. Tako je preplezala severno steno Cima Bagni, vzhodno steno Cima d'Ambata, severno steno Punta Anne, severno steno Varella-jugozapadno raz Conturinespitze, Monte Tamar Davante, severno steno Cima Castella, severozapadno steno Spika, severni raz Jelovca, severozapadni raz Široke Peči, severno steno Stefaniya na Olmpu, severno steno Mitike in severozapadni raz Stefaniya, v Sierra de Gredos je pa naskočila stolp Galayos v južnozpadni steni in severno steno Los Encantados v Pirenejih.

Na vseh teh drznih vzponih in turah, je gospa tudi filmala in serijo filmov je nam pokazala snoči v dvorani Delavske zbornice. Najprej je seznanila gledalce s Olimpom, ki je našim planincem in javnosti že precej znan po larskoletnem predavanju dr. Brileja in po opisih Jana Blewisa. Film je učinkoval nekoliko monotono, zato pa so bili gledalci oškodovani z drugimi, takoj kateri je bil eden boljši od drugega, tako po lepoti, prostosti in zanimivosti krajev, kakor tudi po tehnični izdelavi.

Pojasnilo uradništva

Ljubljana, 11. oktobra. Zadnjem času so se v napačni luči obravnavali in tolmačili ukrepi uradništva, predvsem omejitve pri naročanju revij in pri včlanjenju v društva. Odpoved revij in članstva se je pojavila samo po sebi kot posledica znižanja prejemkov. Do tega je privedla uradniška skrajna sila. Izjaviti moramo, da so izšle te omejitve v izdatkih spontano iz članstvo kot začasn ukrep, dokler se ne izvrši predvidena revizija uredb in se s tem omogoči obnovitev naročanja revij in delovanja v društvi, v kolikor je to vezano z izdatki. Iz tega se tudi vidi, da o bojkoletnem namenu ni govora. Zato so bila vsa kulturna in druga društva naprosena, da tudi s svoje strani ukrepejo potrebno, da se socialni položaj uradništva popravi in vzpostavi v normalno stanje tudi glede kulturnega življenja, v kolikor je bilo to s posledicami uredb prizadeto.

Javnosti ni zadosti informirana, v kako težek položaj je prešla z uredbo velika večina namoščenstva. Le temeljita obrazložitev bi pokazala pravo sliko socialnih posledic.

Da je namoščenstvo v obupnem položaju, dokazujejo sklepi sreskih učiteljskih društev, ki zahtevajo zaradi znižanja izdatkov omejitve v lastni organizaciji. Društva zahtevajo da prestane izhajati mesečnik »Prosveta«, ki ga izdaja JUJ za organizacijo dela kmetske in gospodinjske nadaljevalnih šolah in go spodbujajo vaške kulture. Prav tako zahtevajo ukinitve pedagoškega lista »Popotnik«, čigar naročnina je za člane učiteljske organizacije obvezna, sklepala pa so tudi o drugih merah. Učiteljsko bi ne pokrenilo tega, da ni v obupnem položaju.

To dovolj jasno pravi, da za izvedeno omejitve namoščenstva ni bilo treba incitativ, temveč so se izvršile spontano in so organizacijske ednice morale osvojiti zahteve svojega članstva. To in pa dejstvo, da zahtevajo sklepi članstva tudi lastne organizacije in njihove ustanove, demantira trditve, da so v ozadju uradniških

Drugi film je povedel gledalce skozi Sueški prekop in Rdeče morje na polotok Sinai, na svetopisemski tla. Z avtomobilom skozi pečene pušave in oaze do vrhovja 2600 metrov visoke Džebel Katrine in na 2250 metrov visoki Džebel Musa, kjer je baše Mojzes Izraelcem oznanil 10 božjih zapovedi. Na Džebel Musi je v višini 1530 znamenit samostan, ki ga je baše zgradil še cesar Justinian. Zanimiv je bil posnetek samostanskih menihov; taka zbirka lepih brad se redko vidi.

Tretji film je pokazal šolo in plezalno tehniko slavnega italijanskega plezaleca Comicia v dolini Rižanice pri Trstu. Ker smo že pri Comiciu, naj se omenimo, da leži znameniti plezalec v ljubljanskem Leonišu, kjer se je pred tremi dnevi moral podvreči operaciji. Na Mojstrovki je plezal z mlajšim sinčkom gospe Escherjeve, ko je neadoma zviska priletel velik kamen. Ker je bil deček v nevarnosti, je Comici iztegnil roko, od katere se je kamen odbil in mu priletel precej močno v bok. V filmu ki je tudi v tehničnem pogledu mojstrovina, nam Comici kaže vse načine in tehnike plezanja, spuščanja po vrvi in kar je pač združeno s tem tveganim sportom.

Sledila sta dva filma o Pirenejih, kjer je bila gospa letos, iz ponosnega Madrida povedel film gledalce v Siero Gredas v osrčje Pirenejev. Divje in romantično skalovje, prekrasne tesni, 400 metrov globoki slapovi, nepozabni vrti Gosparja — res veličastni, nepozabni vrti Gosparja — v Marcellu tudi filma spominsko ploščo, ki so jo vzidali na usodnem kraju, kjer je bil ustreljen naš blagopokojni kralj. Za zaključek je še pokazala film iz domačih planin, izlete in plezalne ture s svojimi mladimi sinovoma, ki sta oba drzna plezalca, po Jalovcu, na Storžicu, Mojstrovki itd. Predavanje je trajalo do 11. in je žela gospe ob zaključku zaslužen aplavz.

ukrepov politične tendence ter da se dajo organizacije izrabljati od politične strani. Za take trditve ni osnove in smo jih dolžni odločno zavrniti.

Ce je poseglo uradništvo po svojih lastnih ustanovah, menda ni treba utemeljevati, da v ozadju ni nikakih tendenc. Članstvo istočasno po avtentičnih informacijah obveščamo da se najresneje dela na izpremembah uredb.

Jugoslovensko učiteljsko združenje sekcija za dravsko banovino v Ljubljani.

Zveza organizacij mest uslužbencev v Ljubljani.

Učiteljski zbor škojfi Loki

Škofja Loka, 7. oktobra. Na sobotnem zborovanju učiteljskega društva za škofošolski okraj so bile zastopane malone vse šole s Poljanske in Selške doline, kakor tudi s Sorškega polja. Zborovalci, ki so se zbrali ob 8. v risalnici, so počastili najprej spomin blagopokojnega kralja mučenika, o katerem je imel komemorativni govor predsednik g. Vojteh Debeljak, ki je opisal nesmrtnega vladarja kot suverena najvišji vrednot, kot kralja, ki je živel vse v ljubezni do naroda in države. Vprav učiteljsvo jeoni stan, ki hoče z vsemi svojimi močmi okrepiti v sredi mladine poslednje izročilo umirajočega vladarja: Cuvajte Jugoslavijo! Po enominutnem molku so prisotni vzklili trikratni živio Nj. Vel. kralju Petru II., kakor je bila prečlenjena pozdravna brzojavka šolskega nadzornika g. Vinka Zarhastnika.

Situacijsko poročilo je bilo sprejeto z veliko pozornostjo, potem pa je predaval znani mladino ljub, spontrik in smučar, pisec in predavatelj zimskosportnega gibanja v našem okraju, g. Janko Sicerl o telesni vzgoji mladine v luči sodobnosti, povdarjajoč, da veljajo tudi za deca najprej dolžnosti in potem šele pride na vrsto zabava in razvedrilost. Naštevale je vse napačne, izrodke zgrešenih oblik telesne vzgoje, ki se ne kažejo samo med odraslimi, marveč tudi med mladino. Njegove lepe besede so bile sprejete z živahnim odobravanjem. Potem pa je bilo prisotnim najto-

pleje priporočeno Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev, ker za bolniško blaginjo v lastnem področju ni izgledov. Po poročilih funkcionarjev, in samostojnih predlogih, so prišli na vrsto služajnosti, stanovske zadeve upravnega, materialnega, organizacijskega in pravnega značaja. Po 11. je bilo zborovanje zaključeno. Dvorana je bila dnevu primerno prirejena. Slika Viteškega kralja Aleksandra I. na sprednji steni je bila ovita v črnilno, ki jo je obrobilo okusno aranžirano zelenje in cvetje.

Josip Germ razstavi na Jesenicah

Jesenice, 7. oktobra.

Akademski slikar g. Josip Germ, ki je poleti razstavljal na Bledu, odpravi v nedeljo 13. t. m. razstavo svojih del v risalnici narodne šole na Jesenicah. Razstava bo trajala tole dni. Ger mje slikar naše starejšje generacije. Svojo razstavo je uredil zelo pregledno. Med njegovimi deli vzbujajo pozornost zlasti živo naslikani avtoportret. Vse slike so jasne, posebno lepe so slike Savica, Vintgar, motivi iz okolice Dubrovnika, z brezgov Kolpe itd. Najlepši pa sta re-produkcija Belopeškega jezera in Bleda s Stokom, Begunjsko, Zelenico in Dobrobo. Naslikal je tako naravno da bi človek kar zavrisal na njih. Glede na krasne gorenske pokrajinske slike je pričakovati, da se bodo ogledali razstavo vsi Jeseničani, ki se zanimajo za umetnost.

Razstava akademskega slikarja Germa bo prva te vrste na Jesenicah. K nam prihajajo razni umetniki, med njimi tudi taki, ki jim gre največ za osebnimi dobički. Ni pa še bilo pri nas umetnika, ki bi nam pokazal našo živo domovino v vsej njeni krasoti tako živo kakor jo nam pokaže Germ Slikar je bil rojen leta 1869 v črnoljskem srežu. Po dovršeni gimnaziji v Novem mestu je odšel na slikarsko akademijo na Dunaj, ki jo je dovršil z velikim uspehom l. 1898 je pa postal sam učitelj risanja in umetnine zgodovine v višjih razredih gimnazije in leta 1905 je priredil prvo razstavo v Ljubljani. Za seboj ima burno življenje polno uspehov pa tudi razočaranj, tam kjer jih je najmanj pričakoval. Toda vse to krepkega in simpatičnega moža ni zlomilo. Trdih in umerjenih korakov stopa ta realist v jesen življenja in snuje nova dela.

Ujel se je

Kamnik, 10. oktobra. V torek bo pa v Kamnik sejm. tja dol ga bom peljala, tako pravi naša narodna pesem. In res je pripeljala neka mlada frakcija postavnega fanta iz Gornjega. Ju na kamniški sejm, ne da bi vedela, da ima opraviti s človekom, ki ga je že dolgo zasledovala žandarmerija. Možkar je v noči predno je prišel v Kamnik v vasi Speh pri Gornjem gradu udri v neko hišo, potegnil revolver in zahteval denar. Gospodinja mu je v strahu za življenje dala ves denar v znesku 900 Din. naker je napadalec pobegnil proti Kamniku. Med potjo se je ustavil v raznih gostinlah, v katere je prihajal zelo oblastno čes: »Jaz sem zloglasni razbojnik Omerza.« Jasnno, da so se povsed sitno prestrašili tega nastopa misleč, da imajo res opraviti z razbojnikom Omerzo. Od nekega gostilničarja je zahteval, da takoj napreže konje in ga popelje proti Kamniku, kar je gostilničar v strahu tudi storil. Med potjo je pridno priganjal konje, ker se je bal, da mu je gornjegrajska žandarmerija že za petami. Na vrhu Črnjovca je srečal mlado dekle, ki obljublja, da jo bo peljal v Ljubljano in ji tam preskrbi službo. Čes, da ima v Ljubljani dobre zveze in da je sam tudi gostilničar.

V Kamniku si je takoj kupil novo obleko, da bi na ta način zakrli sled. Pri kupovanju obleke je hotel na stojnici ukrasti nekaj blaga kar ga je izdalo in spravilo lažnega Omerzo v roke pravice. Z njim je prišel pod ključ zanimiv kriminalni tip, katerega je gornjegrajska žandarmerija že dolgo zasledovala in ki ima najbrže na vesti vse tatvine, goljufije in vime v okolici Celja in Gornjega gradu. Predstavljal se je v raznih krajih pod namrščenimi imeni in posloval je v raznih poklicih. Danes je bil davčni uradnik, jutri gostilničar, potem zopet zlogla-

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21 - 24

Jutri težko pričakovana premiera prekrasne in vesele KARL ZELLER-jeve operete

Ptičar

Dve uri smeja in šale in petja — Lill Dagover — Jakob Tiedke — Georg Aleksander.

Rezervirajte vstopnice!

smi Omerza itd. V Kamniku je postal naenkrat šofer, ko so ga pa začeli spraševati o delih motorja, ni vedel dati odgovora. Izročen je sodišču v Gornjem gradu in prav gotovo se bodo sedaj tatvine in vlomil tamkaj omejili.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Petek, 11. oktobra ob 15. uri Vihar v ko-zarcu. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah od 5 do 14 Din.

Sobota, 12. oktobra: Direktor Čampa. Izven Nedelja, 13. oktobra: Tuje dete. Izven. Ponedeljek, 14. oktobra. Med včeraj in jutri. Red B.

OPERA

Sobota, 12. oktobra: Angelina. Otvoritevna predstava. Premijera. Red A. Nedelja, 13. oktobra ob 15. uri: Mala Floramir. Izven. Znižane cene od 80 Din navzdol.

ob 20. uri Bocaccio. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek, 14. oktobra. Zaprito.

Otvoritev operne sezone bo jutri. Otvoritevna predstava je Rossinijeva komična opera »Pepelka Angelina«. Vabinsko izredno zabavno in pristrano delo bo brez dvoma izredno zadovoljilo prijatelje kipepe Rossinijevе glasbe. Glavne vloge so v rokah gdne Župčeve, ge. Ribičeve, Kogojve, ter gg. Beletto, Gostič in Janko. Otvoritevna predstava je za red A.

Iz Kamnika

Novi grobovi. V ponedeljek smo imeli v Kamniku kar dva pogreba. Kot prvo smo spremlili na njeni zadnji poti gđ. Barbič Rozalijo, uradnico tukajšnjega sreskega načelnika, nato pa g. Lapa Antona, posestnika in vrtnarja v Kamniku, dolgoletnega občinskega odbornika in odbornika meščanske korporacije. V torek pa je bil pogreb tragično preminulega ugledega posestnika in zidarskega mojstra g. Franceta Homarja, ki je smrtno ponesrečil na železniški progi pri St. Vidu pri Ljubljani. Založitim svojem izrekom naše iskreno sožalje.

Koncert protituberkulozne lige. Krajevni odbor protituberkulozne lige v Kamniku priredi v soboto 12. t. m. ob 20. uri v kino dvorani koncert, na katerem bo iz naidončnosti sodelovalo delavsko pevsko društvo »Solidarnost« iz Kamnika. Protituberkulozna liga namerava v kratkem ustanoviti protituberkulozni dispanzer. Pri tem pa se mora boriti z velikanskimi finančnimi težkotami in ker je čisti dobiček tega koncerta namenjen izključno le za ustvaritev dispanzerja in v korist najbednejšim, apeliramo na vse meščanstvo, da se koncerta udeležijo in tako s skromnimi prispevki pripomorejo do ustanovitve te prepotrebne ustanove.

Iz škojfe Loke

Ekскурzija loških obrtnikov. Z dvema avtobusoma so napravili škofošolski obrtniki v soboto daljšo ekskurzijo na sever naše banovine. Med drugim so posestili tudi Maribor, kjer so bili deležni pri-srečnega sprejema mariborskega obrtništva s strani tamonjega predsednika okrožnega odbora obrtniških združenj, g. Franja Bureša in drugih. Ločani so si ogledali mariborske zanimivosti in sliko. Vistosti mesta, posebej tudi sadjarsko šolo, zvečer pa je bil prirejen v Mariboru skem domu prijateljski večer. Preko Dravke, Saleške, Mislinjske in Savinjske doline so se vrnilo izletniški domov.

Pretep na Fari. Ta teden praznujejo na Fari žegnanje. In kakor je ob takih prilikah navada, se ljudje radi napijejo in pride do obžalovanja vrednih pretepov. V ponedeljek zvečer so se stekli v eni ta-

mošnjih gostin in z nožem oklali hlapca Vinkota, ki je moral iskati zdravniške pomoči. Pretep bi bil imel nemara še hujše posledice, pa so bliž k areti ostali gostje toliko uvideli, da so razgrajale pomirili.

Eldorado vseh potepuhov in nepridipravov, ki se priključijo v škofo Loko, je brez dvoma Homanov kozolec za novo loko šolo, ki ima skoraj slaherno noč goste moške in ženske. Orožniki so jim sicer sleherni dan za petami, kar pa ne pomaga mnogo, ker se kaj kmalu natepaajo tam drugi pohajajo, ki jim je do brezplačnega prenočišča. Oni dan so imeli v kozolecu spet velik vrišč. Vpitje, ki so se vanj vmešavali tudi ženski glasovi je seve takoj privabilo orožnike, ki so gnezdo izpraznili, sumljive tipe pozapri, ostale pa nagnali. Izkazalo se je, da je imela družčina na svoji vesti tatvino perila, ki so ga ukradli Jakličevim kar iz čebra na domu.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 11. oktobra, katoličani: Firmin, Negoslava

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Plesalka bogov (dopolnili spored: Pramuntov tednik, Poppay puzgli, divje kože in kozorogi in lovski psi na delu)

Kino Ideal: Strah kineske četrti

ZKD: Paganini ob 14.15 v Matici

Kino Sloga: Kontrolor Wagon Lits

Kino Union: Chopinov poslovnih valček

DEZURNE LEKARNE

Danes: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trn-korac ded, Mestni trg 4 in Ustar, Selenburgova ulica 7.

Iz Celja

Zanimivo predavanje pod okriljem »Solec« bo v soboto 12. t. m. ob 20 v Narodnem domu. Predaval bo g. dr. L. Cer-melj iz Ljubljane o sedanjih kultur in težavnih življenjskih borbi za obstanek naših bratov pod tujim jarmom.

Solsko društvo v Celju sporoča da se vsipovanje sokolske mladine za obisk telovadbe zaključijo v soboto 12. t. m. ob 18. Zakasnele prijave telovadbe sokolske mladine se po tem terminu ne bodo sprejemale.

Lastniki srebrnega ali zlatega reda Karadjordjeve zvezde s meči, ki stannjejo v območju mestne občine celjske, naj napojneje do 15. t. m. sporočijo svoje naslove mestnemu poglavarstvu v Celju.

Umrl je v sredo na Dobrovi 13 v Celju 73 letni posestnik Blaž Cater. V celjski bolnici pa je umrl v četrtek 64 letni cinkarniški delavec v p. Jakob Tovornik z Dobrove.

Volci so se splašili v sredo 76 letnega posestnika Martina Svetelu iz Arclina pri Vojnku, ko jih je gnal v Celje k mesarju. Volci so poškodovali posestnika poleg vsem kolku. Zdravi se v celjski bolnici.

Nedeljski sport v Celju. V nedeljo 12. t. m. ob 15. se bo pričela na Olimpijem igrišču na Sp. Hudinji drugorazredna prvenstvena nogometna tekma med SK Olimpiem in SK Soštanjem. Tekmo to sodi s. s. g. Seitel. Klub slovenskih kolestarjev v Celju bo priredil v nedeljo popol-dne klubsko dirko na progi Celje - Groblje - Celje - Frankolovo - Celje (60 km).

Start ob 14. na Krevkovi cesti pri Glaziji, cilj okrog 16. pred Svetelovo gostilno na Mariborski cesti.

Iz Višnje gore

Za mestno kopališče. Potreba po modernem kopališču je zaradi tujkega prometa vsak dan večja. Zato se je osnoval v Višnji gori poseben odbor iz tujkoprometnega društva, ki ima nalogo skrbeti za to, da se zgradi kopališče. Odbor je prostor za ta namen že kupil in sicer 200 m². V nedeljo pa je odbor priredil v gostilni pri Bašarju veliko trgatve. Na trgatvi so nastopile tudi narodne noše, ki so se vozile na vozu in s harmoniko vabile na trgatve. Peljale so se tudi v Stično. Vendar pa zaradi slabega vremena obisk ni bil tolik, kakor bi lahko bil.

Nova hiša. Mladi in aglini mizarški mojster Lojze Kahan si je zgradil poleg kolodvora krasno vilo. Na dan blagoslovitve hiše se je tudi poročil z Jožeto Špen-dal iz Gornje Drage pri Višnji gori. Obi- srede!

Nesreča v gozdu. Ko je Jože Mihelič iz Dednega doja pri Višnji gori sekal drva, mu je sekira izpodletela in se je vsekala v koleno. Fant pa rani ni pripisoval posebne važnosti in je mislil, da se bo sama od sebe zacelila. Noga pa je prišla zatekati, moral je v bolnico, kjer so ga takoj operali. Vendar pa ali ni gotovo, če bo noga še kdaj zdrava, ali pa bo vedno trda.

Z Jesenic

Nov grob. Nenačaka je v torek sju-traj preminula v 68. letu gospa Marija Markizetijeva, žena vpojojenega delavca KID na Jesenicah. Pokopina je bila bna- sa žena, vzorna mati in gospodinja, za katero želimo soprogo, hčerka in dva si- nova. Bodi ji ohranjen blag spomin, pre- ostalim naše sožalje.

Sport. V nedeljo, 13. t. m. se bo vr- šila na igrišču SK »Bratstvo« prvenstvena nogometna tekma med I. moštvi DSK »Gorenje« in SK »Bratstvo«. Jeseniška sportna javnost, je na izid te prvenstvene tekme zelo radovedna, kr sta obe gar- niture dobro pripravljene.

Iz Kranja

Ljudska univerza. J. A. D. v Kranju je osnovalo »Ljudsko univerzo«. Jutri ob 20. se bo vršilo prvo predavanje v dvorani hotela »Stara postaja«. Predaval bo prof. Tine Debeljak o temi »Danasnji položaj slovenske književnosti«.

MARU SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Ne...« je dejala in se vedno zasmela. »Oprosti mi! Tako premišlujem, radar sem sama. Sedaj vidim, da je za-res vse brez haska. Saj te ne bi mogla zapustiti. Tvoja sem, naj se zgodi kar-koli. Resnična ljubezen ne prenese filo-zofiranja.«

Filozofija in ljubezen sta skregani med seboj kakor pes in mačka. Ako bi bilo drugače, prave ljubezni med moškimi in žensko najbrže sploh ne bi bilo. Predstavi si filozofa, ki bi si sestavil te-oretična merila in bi se z njimi napotil iskat nevesto! Si ga predstavljaš? As-ketsko mršavega moža s dolgo brado, metrom in leščerbo? Ga vidiš, kako po-tuje od mesta do mesta, od vasi do va-si, od hiše do hiše ter meri in sveti? Dneve potuje, mesece, leta, stoletja, ti-sočletja. Brada se mu daljša, sivi... Vsak dan se mu znova zaiskri upanje, da se le bliža tako zaželjenemu cilju; a vsak dan mu znova ugasne...«

»Lepa pravilica.«
»Da, samo pravilica...«
XXI.

Nekega dne se je ustavila pred Mar-tinčevo vilo nepričakovano Ervinova li-muzina, a namesto Ervina je stopil iz

nje Josip Silan. Sida, ki je stala pri oknu, se je instinktivno zdržnila.

»Oče...« je zašepetala. »Ves ta čas se ni zmenil zame, kakor da me sploh ni. Čemu prihaja? Ga pošilja Ervin? Kaj se je zgodilo?«

Tisoč možnosti ji je v enem samem hi-pu švignilo skozi možgane, a ustavila se ni nobena. Ni imela časa. Josip Silan je že potrkal na vrata njene sobe. Njegove poteze so bile še trše kakor navadno in oči so mu žarele v nekem nervoznem, jezrnem in obenem oblastnem bleisku. — Pozdravil jo je kratko in hladno.

»Lepo, da si me prišel obiskat tudi ti.« je dejala v zadregi, samo da je nekaj rekla in pretrgala neprijetni molk.

»Nisem te prišel obiskat.« je odgovoril trdo. »Prišel sem pote.«

»Pome? Kako? Kam naj grem?«

»Domov.«

»Čemu?«

»Menda veš sama najbolje.«

»Prav nič ne vem. Moja bolezen...«

»Je čisto navadna sleparija.« ji je pre-sekal trdo stavek. »Preteveza za neme-ne, ki so mi dobro znani.«

Sida je prebledela, a je vendar de-jala:

»Ne razumem te.«

»Me nečeš, reci. Ti tvoji živci so na-vadna babja oslarja, ki jo lahko natve-žeš Ervinu, ne pa meni. Odsli si od do-ma samo zaradi tega, da si svobodna in se lahko nemoteno sestajaš s svojim ljubi-mcem in goljufaj svojega slepega moža. Ti...«

»Oče...« je kriknila Sida in se komaj obvladala.

»Nobenega ugovora. Vse kar bi mi de-jala, bi bila laž. Vem vse. Zdravnik se vozi vsak teden dvakrat, trikrat na o-biske k tebi, in gotovo ne kot k pacien-ti. Za svoje »živce« imaš zdravnika tu.«

»To je podlo...«

»Da podlo je varati zahrbtno takega moža, kot je Ervin. Vrnili ti je položaj, dvignil te je in ti vrzel pred noge sebe in vse svoje, ti pa mu plačuješ s podlost-jo. Vrabci ob cesti od Hrušnice do Maribora čivkajo o tem, in on je edini, ki jih ne sliši. Zato sem prišel, dokler ni pre-pozno. Ako bi jih slišal, bi bilo konec vsega. Zletela bi na cesto ti in jaz.«

»Torej spet ti!« je kriknila v navalu divjega napada. »Spet ti in samo ti. Za-radi sebe si torej prišel, kakor takrat, ko si me vrzel v ta zakol, ki mi kakor vampir pije kri in mož. Ne zaradi me-ne, ne zaradi Ervina, ne zaradi pošte-nja in ljudi, zaradi svojega egoizma, ki bi šel mirno preko krvi lastnega otroka, kakor preko usmrjene vode. Zaradi se-

be si se spomnil, da je varanje zakonske ga druga podlo, ti, ki si vse življenje va-ral svojo ženo, mojo mater... Toda ve-di, da ti odrekam za to vsako pravico in mi ni prav nič mar, kaj kdo govori in kaj se zgodi. Enkrat sem se žrtvovala za Silanovino, to se pravi zate, samo zate, drugič se ne bom več. Da, ako že želiš, varam Ervina, varam ga z dr. Frange-žem in ga bom varala tako dolgo, da mi vrne uničeno svobodo in z njo izgublje-no srečo. Nič me ne briga Silanovina, nič me ne brigaš ti, četudi bi bil še de-setkrat moj oče in ne samo enkrat. Oče? Kaj je bilo v tebi kdaj očetovskega? — Edino, kar si storil zame, je bilo to, da si me spočel, pa še takrat ne namenoma. Potem se osemnajst let, vse do dneva ko si splezal po meni kakor po lestvi iz svojega gospodarskega poloma, zame sploh nisi zmenil. In tudi potem, ko sem ti odslužila, si spet pozabil name. Poginila bi bila lahko, k meni ne bi bil prišel. Zato je sedaj prepozno. Ne grem.«

Silan je onemel. Sidin divji izbruh ga je tako iznenadil, da prvi hip niti ust ni odprl in je mirno čakal, da gre mimo plo ha njene zbesnelosti. Ko pa je onemogla utihnila, se zasopla opotekla v naslanjač in histerično zahtela, je divje udaril no mizi:

DNEVNE VESTI

— Vpokojena sta na lastno prošnjo strokovni kapetan I. klase rranjo Blažič in višji stalni vojni profesor I. klase Friderik Jurvančič; odlikovani so z redom Jugoslovenske krone III. stopnje pehotni polkovnik Rudolf Sobota, z redom Jugoslovenske krone IV. stopnje strokovni kapetan I. klase Franjo Blažič, in z redom Sv. Save III. stopnje višji stalni profesor I. klase Friderik Jurvančič.

— Posebni vlaki za olimpijado. — Putnike bo s sodelovanjem nemškega prometnega urada v Beogradu in naših sportnih organizacij poskrbel, da bo olajšano potovanje na olimpijado v Berlinu. V ta namen organizira tri potovanja s posebnimi vlakom. Prvi poseben vlak odpelje iz Beograda prihodnje leto 31. julija dopoldne, vrne se pa 7. avgusta zvečer. Bivanje v Berlinu bo trajalo od 1. do 5. avgusta. Drugi poseben vlak odpelje iz Zagreba 5. avgusta zvečer in se vrne 12. avgusta. Tretji poseben vlak odpelje iz Ljubljane 10. avgusta zvečer in vrne se bo 17. avgusta zvečer. Bivanje v Berlinu bo trajalo od 11. do 16. avgusta. Podrobne informacije se dobe že, zdaj v vseh »Putnikovi« pišarnah in pri nemškem prometnem uradu v Beogradu.

— Novi hoteli na Jadranu. Ker je bila letošnja tujsko prometna sezona na našem Jadranu zelo zadovoljiva in ker se je že davno pokazala potreba po novih hotelih so jih začeli nekaj že graditi. Poleg velikega hotela, ki ga gradi brata Kovačeva v Kastelih in ki bo imel 145 sob ter tri velike terase tik ob morju, gradi brata Barčot velik moderen hotel v Veli luži na Korčuli. Po en velik hotel se gradi tudi v Makarski, S. Martinu na Braču in Sibli.

— Beograd dobi novo moderno univerzitetno dečo kliniko. Koncem leta 1924 je bila ustanovljena v Beogradu univerzitetna deča klinika, ki jo upravlja zdaj izredni profesor medicinske fakultete v Beogradu dr. Matija Ambrožič. On se je začel takoj pekat z mislijo, da bi zgradil moderno veliko dečo kliniko kakršne imajo drugod po svetu. Načrti za novo poslopje so že izdelani. Zgrajena bo pri stari Zvezdarni.

— Gradnja Jadranske ceste. Dela na gradnji Jadranske ceste v Beogradu, Starogradu, pod Velebitom in na Martinskem napredujejo zelo hitro. Zaposlenih je nad 400 delavcev in zgradili so že 15 km zelo dobre 8 m široke ceste.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9½
senzacionalna premiera
Ana May Wong in GEORG RAFT
Strah kineske četrti
Film, ki ga mora videti vsak.
V soboto ob pol 3 ure in v nedeljo ob pol 11. MATINEJA.

— Odprte planinske postojanke Osrednjega društva SPD: Jesenska narava valbi planince na izlete v vse smeri. Z uvedbo weekend vožnjic je omogočeno vsem ejojem posecati planine preko nedelje. Ob Bohinjskem jezeru nudita cenen odidh, udobni postojanki Sv. Janez in Zlatogor. Odprta je tudi še kočja pri Triglavskih jezerih, kamor vodi najkrajša pot preko Komarča. V Vratih je še vedno odprta in oskrbovan Aljažev dom; iz Mojstrane mimo elapa Peričnika, ki lesketa v mavričnih barvah, je krasen izprehod skozi jesensko naravo. Erjavčeva kočja na Vršiču je odprta ob sobotah in nedeljah. Spodnja kočja na Golici je še vedno oskrbovana; izlet mimo Sv. Križa na Spodnjo kočjo ter povratek preko Rožca sedla na Jesenice je baš v jesenskem času edinstven. Prijeten je poizvet po novi pespoti v Kamniško Bistrico. V Kamniških planinah so stalno odprte Dom na Kravcu ter kočja na Veliki planini, ki nudita planincem vse udobnosti.

— Slovenski Intelligenc brez Shakespeara. — Shakespearejeva dela tvorijo temeljni zaklad vsakega človeštva. Po pravici si ga osvaja vsi kulturni narodi s kar moči dovršenimi prevodi. Shakespeare spada povsod med tiste knjige, ki jih mora vsak razvitejši človek vee življenje prebrati, kakor svetlo pismo in druga večna dela. Slovenci imamo po zaslugi

svojega nedoseženega mojstra besede in poezije pesnika Otona Župančiča glavna Shakespearejeva dela v mojstevskih prevodih. Shakespearejevo življensko močnost je župančič zajel v jezik, ki s svojo bujno epčnostjo in opojnim zvokom prekaša vse, kar je bilo v slovenski dozdaj napisano. Vso zbirko (kar hočete, Zimska pravljica, Ukročena trmoglavka, Komedija zmešnjav, Hamlet, Sen kresne noči, Machbeth, Othello) dobite broširano za Din 224.—, v krasni izvorni vezavi, ki bo kras vsaki knjižnici, za Din 292.— Pri takojšnjem plačilu in pri naročilu pri založnici (Tiskovni zadrugi, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16/1.) 20% popusta. Mogoče je tudi odplačilo v 10 obrokih. Ne trošite svojih zlatih dni v toplem življenju tjavendan! Izrabite bežne ure za pogovore z največjimi duhovi sveta!

Zaradi dežja odpovedane dirke se bodo vršile v nedeljo, dne 13. t. m. v polnem obsegu na Ružinah pri Ljubljani. Startalo bo preko 50 jahalnih in kasaških konj. Poleg tega bo nastopilo tudi 15 banovinskih žrebcev.

Narodni in mednarodni koncerti so prav pogosti v programnih radijskih postaj. Več o njih poročajo posredna števila bogato ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče, film, sport in modo »NAŠ VAL«. V isti številki zasledimo še razgovor z ravnatelji ljubljanske opere in drame o načrtih za letošnjo sezono. Bitenčev humorosko »Gospod režiser na oddihu«. Vukov roman iz naših krajev in o naših ljudeh »Gospa Mica« Kresalovo globoko občuteno povest »Prva laž« radijsko tehniko, a.b.c. radiofonije, razpravo o mikrofonih in zvočnikih in bogato modno rubriko. Ilustrativno je ta številka na višku. Zlasti bodo vsi radijski naročniki pozdravili novo pridobitev »Našega vala« — 36 stransko prilogo s točnimi in popolnimi sporedi vseh evropskih oddajnih postaj. »Naš val« ni le najboljša, je tudi najcenejša tedenska revija. Mesečna naročnina znaša komaj Din 12.—. Zahtevajte še danes brezplačno in brezobvezno na ogled eno številko. Pišite na naslov: Radijska revija »NAŠ VAL«, Ljubljana.

— Podražitev kruha v Zagrebu. V Zagrebu se je te dni podražil bel kruh, ki ga prodajali doslej po 3.50, zdaj bo pa po 4 Din. Pekli pravijo, da to ni nobena podražitev, češ da je bila cena belemu kruhu že prej maksimirana na 4 Din. Vsi peki pa niso podražili kruha, nekateri peki ga še prodajajo po 3.50.

— Nov list v Osijeku. V Osijeku je začel izhajati danes nov list »Slobodna štampica«. Izhajal bo dvakrat na teden, v hrvatskem, nemškem in madžarskem jeziku.

Zakaj je razirna krema „LA TOJA“ edinstvena na svetu?
3.) Omehča vso to tudi najtršo brado, ne da bi nas koža pekla.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma jasno, precej stalno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo samo v Rogoški Slatini. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 31, v Beogradu 29, v Zagrebu in Splitu 24, v Sarajevu 23, v Ljubljani, Mariboru in Rogoški Slatini 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765.8, temperatura je znašala 12.

— Panika zaradi neprestanih potresnih sunkov v Banja Luki. V noči od srede na četrtek se je zopet začelo v Banjaluki močno podzemno bobnenje, kateremu so sledili potresni sunki. Neprestani potresni sunki so zbegali prebivalstvo, da živijo in dan v strahu. Zadnji potresni sunki so bili tako močni, da so se tresle hiše in da je z mnogih streh padala opeka. Ljudje so bežali v samih srajcah iz hiš in mnogi si do jutra niso upali nazaj.

Zemlja se je zazibala, kar je paniko so povzročilo. Reka Vrbas se je začela med potresom močno peniti in se je dvignila za dober meter iz korita. Zvepleni vrelci v gorjem seheru so začeli močno odlovljati, enak pojav so opazili tudi na številnih vrelcih v Slatini Slatini.

— Nesreče in nesgode. Ne Ansel, tkalec v tovarni v Sodražici, je prišel snodi po delu domov. Nabel je patrono, o kateri ni vedel, da vsebuje eksplozivno snov. Bil je tako nepreviden, da je prijel za ključivo in prišel udrihati po naboju. Posledice niso izostale. Patrona je eksplodirala in je razstrelivo lica močno poškodovalo na obeh očesih in levi roki. — 22 letnega ševljarskega pomočnika Perka Jožeta iz Zg. Dpelj lje je snodi, ko se je s kolegom peljal domov v rojstni kraj Pristavo, na cesti pri Križah srečal tovarni avto. Zaradi ozke ceste ga je avto podrl in je Perko dobil lažje poškodbe na glavi. — Foljskega dninarja Juslika Alojzija iz Sv. Vencelava pri Slov. Bistrici je neznanec napadel s kolom in ga udaril preko oči, da je moral v bolnico.

— Dve teški nesreči. V Sv. Juraju blizu Čakovca se je pripetila v sredo zvečer težka nesreča. Kmet Franjo Podvez je odšel s svojo ženo zvečer k sosedu liškat koruzo. Vrnili se je šele proti jutru. Čim je pa odprl vrata mu je butnil v obraz dim. V izbi je našel mrtva oba otroka 9-letnega sinčka in 3-letno hčerko. Žena je pred odhodom dobro zakurila peč in lakre iz nje so začela gredo. V gostem dimu sta se otročka ponoči zadušila. Druga nesreča se je pripetila v vasi Vučenju, kjer sta odšla otroka Ivana Prokopa v klet, kjer je vrel moč. Klet je bila polna plina, v katerem sta se otroka zadušila.

— Sin ustrelil očeta. V Dubici blizu Kostanjevce 22 letni kmet Dimirije Jerinač v sredo ustrelil svojega očeta Nikolo. Sprla sta se bila zaradi dela na polju. Oče in sin sta živela v najlepši slogi, dokler se oče ni drugič oženil. Mačeha je pa neprestano hujšala sina proti očetu, dokler se nista začela še ložariti. Njene spletke so bile krive, da sta postala oče in sin smrtna sovražnika.

KINO SLOGA
Premiera sijajne burke ob 16., 19.15 in 21.15 uri
KONTROLOR WAGON-LITS
Georg Aleksander, Olly v. Flint itd.
Najnovejši tehnik in Dodove pustolovščine v zraku
Jutri matineja ob 14.15 uri
PAT in PATACHON kot
Zuvarja morale

Iz Ljubljane
— Iz programov Elitnega kina Matica in Ideal. Včerajšnja predstava eksotičnega filma »Plesalka bogov« je vzbudila veliko pozornost. Ker ima pa Elitni kino Matica na sporedu znamenito Zellerjevo opero »Ptičar«, katere premiera bo jutri, ostane »Plesalka bogov« samo še danes na sporedu. — Danes ob 14.15 predvaja ZKD filmsko opereto »Paganini« s Svetislavom Petrovičem v glavni vlogi. Prijetno spremembo pripravlja tudi kino Ideal, ki prinasa »Strah kitajske četrti« s popularno Ano May Wong, dražestno Kitajko v glavni vlogi.

— Ali ste že počutili trdiko PIRNAT na sv. Petra cesti 22 in Poljanski c. 1 (Peglezen)? Nudi vam veliko izbiro rokavic, nogavic, perila in drugih modnih potrebščin po zelo ugodnih cenah.

— Iz Tečaj za slovensko stenografijo, ki ga prireja Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani, prične v petek dne 18. oktobra t. l. ob 7 uri zvečer. Tečaj bo brezplačen. Prijave v društveni prisarni Gregorčičeva ul. 27. med 8. in 2. uro.

— Iz Del. esperantsko društvo v Ljubljani proslavi Zeleni teden drevi ob 20. v prostoru »Delo in eksistenco«, Lj. Tyrseva (Dunajska) 9. drugo dvorišče, s sledečim programom: 1.) Pozdrav p. predsednice Mire Virant-ove, 2.) Kanto de I esperantista, deklarira tov. Dora Zvan-ova, 3.) La senso de la Verda semajno (Pomen Zelenega

ELITNI KINO MATICA
tel. 21-24.
Samo še danes ob 4., 7.15 in 9.15 uri
premiera prekrasnega filma v naravnih barvah
PLESALKA BOGOV
Film lepote, lepih žena in ljubezni brez maske.
Bali — otok večne pomladi — Bogat dopolnilni spored.
Predprodaja vstopnic od 11 do 1/13

tedna), predava tov. Damjan Vahen, 4.) Javna debata o Esperantu. — Pridite vsi Esperantisti in ljubitelji Esperanta! Vivu Esperanto! Viva nia »Verda stelo«!

— Iz Sentjakobčani otvorijo sezono v soboto 12. t. m. ob 20.15 z Govekarjevo ljudsko igro s petjem »Legionarji«. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odra. Režijo vodi Miran Petrovič. Uprava odra je nabavila nove udobne sešče. V nedeljo se igra ponovi. Ker je za predstavi veliko zanimanje, naj kupi občinstvo vstopnice že v predprodaji, ki bo od sobote dalje od 10. do 12. in od 15. do 17 ure ter eno uro pred predstavo.

— Iz Drobne vesti iz našega gledališča: Prihodnji teden bo v dramo premijera veseloigre »Če frak dobro pristoj« z g. Danesem v glavni vlogi in v režiji prof. Šeta. Poleg tega pripravlja drama še v Kreftovi režiji »Moliera«. Opera pa da prihodnji teden »Madame Butterfly«, pripravlja pa še Verdijsvo »Aido« in Wagner-Regenysjevo premijero »Mammzelle Nitouche« v režiji g. Krefta.

— Iz Delavski prosvetni večer »Zarja«, ki bo v soboto, 12. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice, bo lep in pester. Igra godba »Zarja«, flautist V. Čampa bo zaigral dve soloskladbi. Pela bo koncertna pevka Stefanija Frankovska arijo iz »Pastir Kostja«, Drago Žagar pa tri narodne. Znani harmonikaš bo zaigral na kromatično harmoniko. Podroben spored v izlozžbah trgovin.

— Iz Prvi redni občni zbor Dramatičnega krožka JELKA v Ljubljani se bo vršil v soboto, dne 19. oktobra t. l. ob 20. uri v gostilni Kramar na Dolenjski cesti šte. 5. Vabijo se vsi redni in podporni člani, da se občnega zbora udeležijo.

— Iz Odstranite gnoj. Mestno poglavarstvo v Ljubljani naproša vse posestnike njiv ob Šmartinski cesti, da na njihove njive navožen gnoj čim prej raztrosijo, da ne bo povzročal neprijetnega smrada, in da v bodoče odvažajo gnoj čim dalje od ceste.

— Iz Ušla je snodi rumena papigica. Na nogi ji manjka krempljček. Vrne naj se proti nagradi v Tavčarjevi ul. 3/1, desno

Iz Maribora
— Letalski napad v ponedeljek: sirne, rakete. . . V ponedeljek, 14. t. m. ob 14 bo izvršen zračni napad na mesto Maribor. Za to veljajo sledeča navodila: 1.) Znak za »Izbuzno« je plisk 3 minute - 2 minuti pavze - nato plisk 3 minute. Ta znak bodo dajale mariborske topnice, ko bodo s stolpa stolne cerkve izstreljene 3 rdeče rakete, kar znači, da se bližajo sovražna letala. 2.) Znak za konec nevarnosti so trije pliski po 15 sekund, med vsakim pliskom pa bo pet minutna pavza. Ta znak se ponovi po 20. sekundi. 3.) Ostali znaki: rdeče bombe bele rakete, zapaljive bombe - rdeče rakete, plinske bombe - zelene rakete. Te znake ponovi komandant aktivne obrambe. 4.) Za to vajo je predvidenih več požarov.

— Prva nedeljska predstava bo to nedeljo zvečer. Ponove izborna komedijo neprekosljivega mojstra klasične komedije Moliera »Tartuffe«. Delo dominira zlasti zaradi stalne aktualnosti. — Igralec Bojan Medved odhaja. Simpatični igralec in pevec g. Bojan Medved, ki je bil s svojimi nastopi v gledališču močno priljubljen, nas zapušča in odhaja na Dunaj, kjer bo izpopolnil svoje pevске sposobnosti. Simpatičnemu igralcu težimo voo erčo.

— Velike gasilke vaje ne bo. Za nedeljo, 13. t. m. napovedane velike gasilke vaje zaradi zračnega napada ne bo in je vaje preložena na nedoločen čas.

— Obsejani susteriž že v kaznilnici. Včeraj so pazniki peljali močno uklenjenega dvojnega morilca, ki je bil pred kratkim obsejan na dosmrtno robijo, Ivana Šusteriča v kaznilnico. S seboj je nesel velik zavitek še nedogovorjenih

oblek, ki jih bo moral v kaznilnici sešiti, da jih bodo oddali strankam, ki so krojaču Šusteriču dale tingo v dolo. Zanimivo je, da je Šusterič oba umora cilnično priznal šele po razpravi in izrazil veselje, da ni bil obsejan na smrt.

— Vrlo juha ji je vrgea v glavo. Ko sta se večeraj opoldne pri kosilu 33 letni vinčar F. P. in Barbara Nekropova v Koških prepirla, je vinčarja porabil takaka jeza, da je vrgea Nekropovi krošnik v re. Je juha v obraz. Nevarno opočno ženo so morali nemudoma prepeljati v mariborsko bolnico.

— Krava je starčku zlomila roko. V Limbušu je na pašni poseslna 68 letnemu vinčarju Matevžu Frešerju krava, ki jo je imel privezano na vrvi, to pa ovito okoli leve roke. Žival je starčka podrla in ga vrtkla tako dolgo za seboj, da se vrv ni trgala. Pastirju se je zlomila leva roka, vrv pa mu je odrgala sredinec.

Spominske svečanosti

JEŽICA — KRALJU MUČENIKU

V sredo je bila na Ježici ob 8. zadušnica v farni cerkvi, ki so ji prisostvovali zastopniki oblasti in razne organizacije. Po maši so se vsi udeleženci zbrali pred soko, kjer je vzidana spominska plošča pokojnemu kralju. Na sporedu so bile razne deklaracije, nato je pa spregovoril br. Kregar, poveljnik delo pokojnega kralja za narod. Zvečer so priredila vsa nacionalna društva spominsko svečanstvo, ki je napravila globok in nepozaben vtis.

V NOVO MESTU

Po vseh novomeških cerkvah so bile v sredo jutraj zadušnice, oni v kapiteljski cerkvi so pa prisostvovali tudi vsi predstavniki oblasti. Ob 20. se je občinstvo udeležilo komemoracije v šolskem domu, na kateri je imel spominski govor starosta notar M. Marinček. Sledile so orkestralne tčke šolskega orkestra, razne recitacije, prižori in deklaracije. Na Trški gori so v spomin traskne obletnice planteli kresovi.

JESENICE

Tudi Jesenice so bile zavit v žalost, povsod so plapolale žalne zastave, vse deko je počivalo. Ob 9. je bila žalna služba boja v župni cerkvi, po maši pa žalna seja občinskega odbora, na kateri je govoril Jož Zabkar. Zvečer so bila vsa izlozžena okna razsvetljena, v počastitev spomina pokojnega kralja je pa tudi šolsko društvo priredilo komemoracijo, kjer se je v vznešenih besedah spominjal pokojnega kralja starosta dr. Obršnel.

Iz Radeč

— žalna svečanost. Tudi Radeče so lepo počastile spomin blagopokojnega kralja mučenika. Raz hiš so visele žalne zastave ali trobojnice na pol droga, izlozže so bile v črni s sliko kralja Aleksandra, pred katero so gorele lučke. Po cerkvenih obredih, ki jih je opravil g. župnik Lovšin, se je vršila žalna slovenost v šolski dvorani, katere so se udeležili skoraj vse občinstvo s šolsko mladino, ki je pod vodstvom učitelja Cuka zapela lepo žalostinko. Učitelj Bratko pa je imel spominski govor, v katerem je povečal našega kralja mučenika in njegove zasluge za naš narod in domovino. Občinstvo je sledilo vzklidu triletnemu »Slava« in še posebej počastilo spomin na mučeniško smrt s enostavnim molkom. Domači orkester, ki ga vodi organist G. Ula, je zaigral dve žalostinki Z državno himno je bila žalna slovenost zaključena.

Ženoke in ljubezni

Eni grozi od ene k drugi, drugi pa soget od druge k eni. Če ima žena na izbiri med zakonsko zvezo in ljubeznijo, si izbere navadno v zakonu z enim ljubezen drugega.

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

HUBERTUS PLAŠČE
nepremojljive, otroške 165 Din
za odrasle 250 Din, v vseh barvah pri Preskerju. Sv. Petra
cesta 14 4.L.

PREMOG
drva — karboparke
SLOV8A
Kolezijska ulica 11
telefon 39-34

Sveže najfinejše norveško
RIBJE OLJE
iz lekarne
DR. G. PICCOLIJA V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Restavracija »SESTICA« točl
izvrstno Opolo — 10 Din liter,
sez ulico 9 Din 1. 2906

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

SOBO, strogo separiran vhod
se takoj odda. Florjanska 22/1
2906

MALI OGLASI
↓
»SLOV. NARODU«
IMAJO
SIGUREN USPEHI

ZAHVALA

Vsem, ki ste počastili z mnogimi preleptimi venci in šopki in udeležbo na pogrebu spomin moje blagopokojne matere, osrno sestre, tete in tašče, gospe

Marije Veselé

in vsem, ki ste mi skušali olajšati bridko izgubo z besedo in dejanjem, iskram tem potom najvrednejšo zahvalo. Za vsa Vaša dobra dela vam bo Vsemogočni plačnik.

Posebej pa sem dolžna zahvalo gospodu dr. Vilku Špornu, zdravniku v Ljubljani in Marijinim sestrar od Čudodejne svetinje (Vincentinum), ki so moji materi lajšali dolgoletno in mučno trpljenje s požrtvovalnim in človekoljubnim delom.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1935.

LJUBJA LOVŠINOVA.

SVEŽE MORSKE RIBE

vedno v gostilni pri »KMETU«, Gosposvetska cesta 8. Danes: Orade, brancini, cipri, barboni, šuri, bobe, jegulja, kalamari, plattice, oče, iglice in sardele. Polenovka s polento.

Istotam se točijo prvovrstna šibeniška bela in črna vina, opol in domača vina. Kuhinja izborna, cene zmerno. Se priporoča

DUMA vd. STOŠO.

Narodna tiskarna

LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SE
PRIPOBOČA
ZA CENJ KAROČER

Makulturni papir

proda

»Prava „Slovenskega Naroda“.

Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Slikar, ki slika z nogu

Iz Makarske je prispel v Ljubljano z družinico slikar invalid Aleksander Klein

Ljubljana, 11. oktobra. Že nekaj dni se mudi v Ljubljani vojni invalid umetniški slikar, g. Aleksander Klein. V Ljubljano ni prišel kot tujec, kajti že nekajkrat so ga v noticah in članicah omenjali naši listi, saj je povsod, kjer je bil v državi, zbuja pozornost z načinom svojega dela in svojega ustvarjanja. Tudi zaradi tega ne prihaja g. Klein s svojo ljubeznivo go soprogo, enako slikarico ter 14-letnim sinčkom Ladislavom, med nas kot tujec, ker so ga imeli priliko opazovati pri delu v poletnih mesecih mnogi ljubljanci — letoviščarji v Makarski pa so ga povabili v Ljubljano. Evo, zdaj je tu, obiščite njegovo razstavo, ki jo priredi v bližnjih dneh, hvalen vam bo z družinico vred, če odnesete katero njegovih slik domov.

Včeraj popoldne so obiskali g. Kleina novinarji. Z iskreno preprostostjo in naravnostjo jih je sprejela v drugem nadstropju hiše št. 1 v Wolfovi ulici v stanovanju samogrede g. Kleina in je pogovor potekel v umetniški družini: prijatelje in nepriljenje. Vmes se je g. Klein hitro pripravil k delu. Res so bili novinarji že opozorjeni na to, da se i. a. pravi slikar ne navadno slika, ampak slika z nogu in ne z roko. Vendar so strmi, da se od vseh ljubljanskih slikarjev priprej obutje bi g. Klein, simpatična osebnost, naenkrat rezuje in že je sedel na stol pred stojalo poleg barv in čopičev. Zamenjal je prvo sliko s praznim papirjem in po dobri desetih minutah je bilo na našo željo pričarano na papir najnežnejše jesensko razpoloženje. Strmeli smo nad njegovim delom, čeprav

smo se trudili biti kritični v okusu, še bolj s spoštovanjem pa smo gledali slikarja samega, trudeč se dojeti njegovo voljo in energijo.

Gospa, ki je gotovo že navajena strmeh obrazov, ne samo novinarskih, tudi drugih je pa vzdihnila: »Teško je, težko... Vsakih petnajst dni smo drugod. Tako je pač življenje potujočega umetnika in invalida. A zaupam v Ljubljano. Vedno so mi pripovedali o ljubezni in razumevanju ljubljancem za slikarsko umetnost.«

Slika je bila med tem že gotova. Tako nazorna in nežna, kakor da je izrgana iz jeenske prirode. Glejte, taki akvareli so na razpolago že za prav majhen denar. Kriza je in povsod padajo cene. Ozledali smo si druge prelepe slike, izdelane z oljnatimi barvami res velike umetniške vrednosti. G. Klein je razstavljal v evetu, ne da bi pripovedoval da so slike naslikane z nogu.

Marsikaj se še pomenimo. Umetnik je invalid. Med svetovno vojno ga je zasula granata in sta mu popolnoma odpovedali obe roki. Zaradi živčnega pretresa sta postali neuporabni in s tem nerabni. G. Klein je bil že ponorel slikar in je hotel ostati zvest umetniškemu ustvarjanju. Če ne gre z roko, mora iti z nogo! Dva leti se je trudil, da se je samo priključil držati med prsti na nogi čopič. Zdržal je in zmagal. Sam pravi, da mu ne gre za atrakcijo, marveč se vedno trudi za resno umetniško ustvarjanje. Bil je že po vsem svetu in v Avstriji še ne. Tudi njegova soproga slika, slika pa tudi že 14-letni sin Ladislav.

V prihodnjih dneh bo g. Klein z gospo prispel v Ljubljano razstavo svojih del. Ljubljana bo imela tako priliko ocedati si, ne tudi kupiti lepa dela tega edinstvenega slikarja, ki ustvarja z nogu.

namreč najti gospodarske argumente za tako konstrukcijo, saj bi znašali stroški v našem denarju najmanj poldrugo milijardo.

Za s češkoslovaško prstjo s Tabora, Velehrada in Bradla, ki jo ponese odposlanstvo češko-jugoslovenske lige, češkoslovaških mest in korporacij vsenarodnega značaja na plenac in položaj na grob kralja mučenika. Odposlanstvo se odpelje iz Prage jutri.

Poroke in porodi v Nemčiji

Ravnatelj nemškega statističnega urada v Berlinu je poročal, da se je število porok in porodov v Nemčiji silno dvignilo odkar vlada Hitler. Dočim je do leta 1932 in še v prvem četrtletju leta 1933 število porok in porodov rapidno padalo, je nastal v drugem četrtletju 1933 velik preokret in število porok je poskočilo v primeri s prvim četrtletjem za 23,7, v prvem četrtletju lanskega leta pa za 46,2 % v primeri s istim razdobjem leta 1933. Lani je bilo sklenjenih v Nemčiji 700.000 zakonskih zvez. Število porodov je poskočilo v prvem četrtletju lanskega leta za 13,8 v drugem pa za 21,5 %.

Nemci so seveda veseli, da se poroke in porode množe. To smatrajo za posledico zdrave politike. Biologi pa vedo, da to veselje ne bo trajalo dolgo. Populacija se ravna po zelo kompliciranih zakonih, politična volja na njo ne more dosti vplivati. V tekočem letu bo število porok zopet padlo, prihodnje leto bo pa tudi prirastek v porodih izginil.

Lord obsojen zaradi sleparije

Preu londonskim sodiščem je bil te dni obsojen na 9 mesecev zapora 29 letni lord Edward Montagu, sin vojvode Manchesterskega, ki je bil sam nedavno obsojen v prvi instanci, pa je bila obdoba pred drugo instanco razveljavljena. Proces je bil velika senzacija ne samo zaradi obtožbe zvege imena, temveč tudi zaradi tožiteljice, znane bogatašnje gospe Van der Elst, ki jo pozna vsa Anglija zaradi njene srčice. Često vse meje dostojnosti presega joče kampanje, ki jo vodi ta dama proti smrtni kazni v Angliji.

Lord Montagu, ki je zaman poskušal napraviti kariero v tujski legiji, je bil v hudi denarni stiski in sprejel je mesto taj-

nika priletne gospe Van der Elst. Njegova naloga je bila poročati podjetni dami o prošnjah za denarno podporo, ki jih dobi Van der Elstova vsak teden 3 do 4.000. Med korespondenco je dobil lord nekakšno nakaznico za 17 funtov šterlingov in ker je Van der Elstova v denarnih zadevah precej površna, je lord mislil, da za nakaznico ne ve. Brž je ponarečil njen podpis in dvignil denar. Nesreča je pa hotela, da je Van der Elstova odkrila sleparijo in ga ovadila.

Amerika ceni gozdove

Pogubni pešeni viharji na ameriškem srednjem zapadu so sprožili vprašanje, kaj bo če bo sekira tudi v bodoče tako pela po gozdovih. Kakor je pela doslej Ameriška vlada se je morala nasloniti na vprašanje resno razmisli in začela je delati na to, da se ohranijo vsaj ti gozdovi, kar jih je še ostalo. Velik sovražnik ameriških gozdov so tudi pogosti požari, ki uničijo vsako leto ogromne gozdove. V boju proti požarom nalijo tudi letala. Iz letala opazovalec najlažje ugotovi, kje je središče požara, in pokliče na pomoč. Ta varnostna služba je pa zelo draga in zato so državni gozdarski uradi sklenili letos ustanoviti v gozdovih do 40 m visoke opazovalnice, kjer bodo stale požarne straže. Opazovalni stolpi so iz lahke jeklene konstrukcije in imajo na vrhu s steklom pokrito kabino, da je straža zavarovana pred vremenski nevarnostmi. Kabina se da tesno zapreti tako, da je straža zavarovana tudi pred dimom.

V kabini ima straža daljnogled, merilno mizo, da lahko določi kraj požara, telefon in po potrebi tudi oddajno postajo na kratke valove. Stolp in kabina sta izdelana v serijah tako točno, da ju razpošilja razdrta v poedinah delih naravnost tja, kamor sta namenjena. Gozdarsko osebje samo sestavi stolp in kabino brez strokovne pomoči. Z vrha stolpa vidi straža daleč naokrog in tako bo nevarnost gozdnih požarov znatno manjša.

Nič se ni izpremenilo

Pred 24 leti, 7. oktobra 1911, je bilo priobčeno v nekem manjšem inozemskem listu poročilo o italijansko-turški vojni. V komentarju je bilo rečeno, da je navidez vsemu napredku, kulturni in lepo zvečenim mirovnim gestom zopet tu vojna z vsemi svojimi grozotami. Čudno se sliši poročilo, da se je v Rimu baš pripravljala mirovni kongres. Italija je imela namena napasti Turčijo od treh strani. V Evropi bi jo napadla od albanske strani, v Afriki pri Tripolisu, v Aziji pa pri Smirni. Večile so pa odkrile njene nakane in tako bo vojna omejena najbrž samo na Tripolis, ki so ga baš začeli bombardirati.

Nič se torej od takrat ni izpremenilo. Abesinijo so napadli zdaj od treh strani in velesile si prizadevajo omejiti vojno na Afriko. Tudi zdaj se govori o miru, istočasno pa sipljejo letala jeklo in smrt na.

Namesto Tripolisa imamo zdaj Aduo. Izpremenil se je samo način boja in bojna sredstva. Toda v tem pogledu pač ne moremo govoriti.

Dobro srce slavnega pisatelja

Slavni švedski pisatelj dr. Axel Munthe, čigar »Knjiga o življenju in smrti« je zaslovela po vsem svetu, je dal švedskemu kralju Gustavu V. 100.000 švedskih kron od izkupička za svojo knjigo v dobrodelne namene. Dr. Munthe, ki je bil dvorni zdravnik pokojne kraljice Viktorije, je kraljev intimen prijatelj. V spremnem pismu piše kralju, da hoče izročiti v modre kraljeve roke darilo za tiste, ki jim usoda ni bila tako naklonjena, kakor njemu. Darilo bo razdeljeno v različne svrhe. 50.000 kron dobi okrevališče kraljice Viktorije na otoku Oelandu, 10.000 kron se bo porabilo za spominski fond kraljice Astrid za siromašne otroke v pustih krajih Švedske, 25.000 kron doka siromašni Laponci in njihove strošnice, 10.000 kron pa stari ljudje.

Slavni pisatelj je pa obenem dokazal, da se mu smilijo tudi divje živali. Kralju piše namreč, da naj se porabi 5.000 kron iz njegovega volila za zaščito medvedov pred ljudmi in za zaščito njihove pravice do življenja. Kralj je naročil dvornemu maršalu, naj obvesti javnost o velikodušnem daru in ganljivem pismu slavnega pisatelja.

Previden turist

V krčmo na kmeth priide gospod z velikim kovčgom. Ali potrebujete prašek proti mrčesu? — vpraša krčmarja.

Ne, pri nas nimamo nobenega mrčesa.

Dobro, če tujec in postavi kovčga na tla, torej ostanem pri vas na počitnicah.

Zareklo se mu je

Profesor naravoslovja kaže dijakom goritno lobanjo. — Tu vidite krassen primer, rek gorilje lobanje. Pri nas v mestu sta samo dva tako redka primerka. Eno lobanjo ima tukajšnji muzej, eno pa jaz.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega ljubljene brata, svaka in strica, gospod:

STANETA SEUNIGA

kakor za številne, krasne vence in cvetje, se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo vsem številnim zastopnikom raznih oblasti, gospodarskih in stanovskih korporacij ter društev, kakor tudi vsem številnim prijateljem in znancom, ki so dragoga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

V LJUBLJANI, dne 11. oktobra 1935.

Zaljubljeni rodbini:

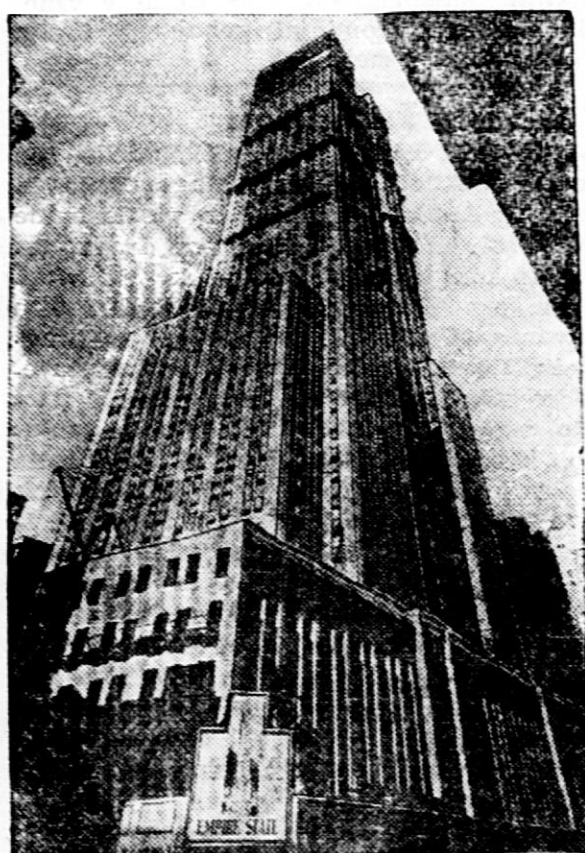
SEUNIG — ULEPIČ.

2000 metrov visok stolp

Zgradili bi ga radi francoski inženjerji za prihodnjo svetovno razstavo v Parizu

Francoski inženjerji ne morejo mirno spati, odkar je newyorški Empire State Building za 20 m prekosil pariški Eifflov stolp. Zato predlagajo, naj bi za prihodnjo svetovno razstavo v Parizu zgradili stolp iz železobetona, visok 2.000 m. Ta stolp bi služil tudi radiu in meteorološkim svrham. Na vrhu bi pa napravili majhno letališče, da bi se lahko letala na njem ustavljala. Ali je zgraditev takega

znaša nad 60 m in železobetonska streha je debela 10 cm. Njegov most čez ustje Elorne v Plougastelu ima tri betonske oboke z razpetino okrog 180 m čeprav je še nedavno veljala za betonski obok meja razpetine 60 m kot skrajna možnost.

stolpa sploh mogoča? Lahko je izračunati, da bi se betonski stolp sesul zaradi lastne teže že pri višini 1.000 m. Tak stolp bi pa moral nositi še težo ljudi, letal, dvigal in drugih naprav, a kljuboval bi moral tudi zračnemu pritisku in udarcem vetra. Vrh bi se med viharjem močno majal.

In vendar ni zgradba takega stolpa nemogoča. Načrta je napravil Freyssinet, avtor večih presenetljivih del, ki bi jih lahko nazvali še zdaj »čudeza sveta.« Tako je napravil načrte za zrakoplovni hangar v Orly pri Parizu. Razpetira

Freyssinet je študiral molekularne sile, ki nastanejo pri strjevanju betona in z drugimi strokovnjaki je dal pobudo za izdelovanje novih vrst cementa. Z nekatereimi izpremembami je dosegel tako trdnost betona, da ga lahko obtežimo desetkrat bolj kakor navaden beton. V njegovih konstrukcijah so pa še druge posebnosti, ki odstranijo deloma škodljive posledice lastne teže. 2.000 m visok stolp se torej da zgraditi, toda malo je verjetno, da ga bomo kdaj videli. Težko bo

je božala njeno veliko, hladno roko s svojo drobno, lepo mesnato ročico. Süß je pa izbral to priliko, dejal je, da bo poskrbel, da se pomiri in odvedel je zbegano, itheče dekle ven. Kitajec Rioldes se je režal, Španec Schütz se je smejal, blodni ovčji pastir Götz zopet ni našel drugega izhoda, nego strog, bojevit izraz. Vojvodinja je pa povsem mirno nadaljevala pogovor, z očmi je iskala vojvodo in zadovoljna je ugotovila, da je pomežiknil Süßu, ko je vodil dekleta mimo njega.

Soba, kamor je žid privedel Magdaleno Sibyl, je bila hladna, če je prišel človek iz dvorane, segrete po svečah, vinu in ljudeh. To je bila soba pred spalnico in skozi zaveso nad vrati se je videla krasna postelja z zlatimi amoretami. Tja so bili prenešeni iz vseh drugih sob različni predmeti, ki bi bili v napotje pri plesu, tako porcelan, kitajski okraski in kletka s papigo Akio. Truše domače svečanosti se je slišal tja le malo. Po prenapolnjenih dvoranah je učinkovala ta sobica zelo prijetno in pomirjevalno s svojim svežim zrakom, praznoto, tišino in hladno.

Magdalena Sibyl je sedela na nizkem divanu. Odleglo ji je bilo in svobodno je dihal. Bila je dražestna, ko je tako počivala, topla in mehka po

vsem tem razburjenju. In Süß, stoječ pred njo s sladkim, uslužnim obrazom, jo je kar požiral z očmi. Bilo mu je neprijetno pomisliti, da pride zdaj oni drugi ki najbrž niti ne bo znal oceniti, kako velik dragulj ga čaka.

Dekle je počasi dvignilo k njemu svoje velike, zgornje oči Süß je smatral za primerno odgovoriti na ta pogled z ono neskončno udanostjo, ki se je bil izvežbal v nji, samo da je v tem primeru primešal malo očetovalke laskavosti. Ubogi Lucifer je pomislil na Magdaleno Sibyl. To je blodni, nesrečni tvor. Nima zmisla jeziti se in siliti vanj z nestrpnim rotnjem. Primem ga kratkoma za roko in z mirnimi besedami mu bom prigovarjala, dokler ga ne privedem k bogu. Kako bi mogla dvomiti, ali imam dovolj moči za svoje poslanstvo? Saj samo čaka na to, da nekdo pride in ga pomiri z bogom.

— Ves nesrečen sem, gospodična, — je dejal med tem žid s svojim zamolklim glasom. — Nesrečen sem, da se vam v moji navzočnosti vedno kaj pripeti. Kaj je moj obraz res tako grozen in zopern, ali pa so to samo usodna naključja? In sklonil se je k nji, kakor je sedela na divanu, velika in zardela.

Nikar se več ne pretvarjajte, gospod finančni svetnik, — je dejala z naglo

odločnostjo ter se ozrla nanj strogo, pobožno in odločno. Vem prav dobro, da ste Lucifer, Belialov sin, vi pa veste, da sem poslana in da sem prišla zato, da se borim z vami in vas prisilim podrediti se bogu.

Süß je imel bogate izkušnje z ženskami, bil je vajen presenečen in nikoli ni izgubil ravnotežja, nikoli ni pokazal, da je v zadregi. Toda te besede so prišle tako nepričakovano, da so mu zaprle sapo. Prvič v življenju se mu je pripetilo, da ni vedel, kaj odgovoriti. Po srečnem naključju Magdalena menda ni čakala odgovora, temveč je po kratkem vdihu nadaljevala, češ, da dobro razume: žid misli, kako ga bo bog, njegov nasprotnik, odklonil. Gotovo je pa silno težka odločitev opustiti tisočletno kljubovanje. Toda če opusti to kljubovanje in v svojo grešno trdnost, bo njegova duša kakor osvobodena od zle skorje in kopala se bo v bogu kakor v prijetni, topli prozorni vodi.

Govorila je v tem smislu še več in še bolj prepričevalno ter mu v svoji gorečnosti podala roko.

Süß se je v svojo običajno gibčnost hitro življal v pijetistični slovar, prijel jo je za roko in začel s hitro sestavljenim odgovorom. Tako sta se že prav dobro razumela, ko je naen-

krat vstopil vojvoda. Magdalena Sibyl se je prestrašeno ozrla na Süßa in njene od groze izbuljene oči so ga prosile pomoči. Drhtela je po vsem telesu in globoko dihalo. Žid je pa odgovoril na njen pogled prijazno, da se mora vrniti h gostom. Tako je ostalo dekle naenkrat samo z vojvodo in papiga je zakrčala v kletki. Ma vie pour mon souverain. V stranski sobi, v jasnejši, nezakriti svetlobi je pa stala nesramna, razkošna postelja. S hropečim, zamolklim glasom je zamrmral Karel Aleksander nekaj šaljivega, brezpomembnega. Videla je njegov zaripiti obraz, kako se lahko poti, videla je njegove oči, kalne in divje, čutila je njegov pijani, razpaljeni dih. Težkih korakov je stopila k vratom in zajecjala v opravičilo, da mora za Süßom nazaj h gostom. Toda vrata so bila zaklenjena. Karel Aleksander se je glasno zamejalo, počasi si je začel odpenjati dragoceni antični oklep in v nastali tišini se je slišalo samo glasno deklino dihanje. Približal se ji je z zoperno prijaznostjo, vzela njeno roko v svojo, ki je bila čudna z ozkim, dolgim, košenim in kosmatim hrbtnim ter mesnato debelo in kratko dlanko. Sibyl jo je povrnile moči. Divje, toda brezupno se je otepala težkega, krepkega, razvnetega moža.

Lion Feuchtwanger:

52

Žid Süß

roman

V ta krog je torej vstopila Magdalena Sibyl. Vojvodinja je opazila, da ji posveča Karel Aleksander veliko pozornost in tudi nji je bilo všeč to zagorelo, zdravo dekle, prikupljivega obraza, v katerem so se žive, modre oči tako odražale od temnih las. Bila je radovedna, kakšna je od blizu, kaj je na nji tako privlačnega. Milostno ji je ponudila roko v poljub in jo ogledovala z leno nepriljubljenostjo Magdalene Sibyl je pa vrgla skrivaj plah pogled na Süßa. Leta se je pri njenem prihodu globoko priklonil ter se delal zdaj resnega in dostojanstvenega. Imela je občutek osvobodjenja, da ji ni treba več poslušati vojvode, čutila je laskavost, izžarevajočo na njo od vojvodinje, toda hlada uradnost v Süßovem obrazu o je spravila v novo zadrego. Sedela je molče, dočim so drugi nadaljevali lahek brezpomemben pogovor, naenkrat je pa našla vsa njena napetost, razočaranje, ogorčenje in pričakovanje izhod v krčevitem ilutem, ki je pretreslo vse njeno telo. Družba se je v zadregi ozrla na njo in začelo se je tiho šepetanje, a vojvodinja